

De 24 uur van Europa

De 24 uur van Europa

“De 24 uur van Europa” is een uitgave van het Liaisonbureau van het Europees Parlement in België. Ze is beschikbaar in het Nederlands, Frans en Duits. De inhoud komt niet noodzakelijk overeen met officiële standpunten of prioriteiten van het Europees Parlement.

Auteur: Davy Geens
Zesde, bijgewerkte editie
Eindredactie: september 2020
Illustraties en lay-out: Neus González Icart
Herdruk: Artoos

Tijdens zijn stage bij het Liaisonbureau werkte Davy Geens het concept voor deze brochure uit. Mede door de creatieve inbreng van diverse medewerkers van het Liaisonbureau is « De 24 uur van Europa » uitgegroeid tot een voorbeeld van de « eenheid in verscheidenheid » waar Europa voor staat.

Deze uitgave is auteursrechtelijk beschermd. Gedeeltelijke of integrale reproductie van de inhoud - al dan niet in vertaling - is mits bronvermelding toegestaan voor niet-commerciële doeleinden en uitsluitend na voorafgaande, schriftelijke toestemming van het Liaisonbureau van het Europees Parlement in België.

Contact: eplobelgium@ep.europa.eu

Trierstraat 3, B-1047 Brussel
eplobelgium@ep.europa.eu

Beste lezer,

Je hoort het vaak zeggen: 'Europa, da's ver van mijn bed'. Maar die uitspraak is niet juist. Europa zit in ons dagelijks leven, elk uur van de dag bijna.

Nu doet dat er voor onszelf niet toe wie van onze vele bestuurders op welk niveau wat beslist heeft. Maar toch wilden we de oefening eens doen. Men zegt zo vaak dat een belangrijk deel van alle wetgeving in ons land - en van alle nationale wetgevingen in alle Europese landen - in oorsprong afkomstig is van het Europees Parlement. Wel, dit boekje toont aan dat die uitspraak juist is.

En eigenlijk wisten we dat al. Telkens we met vakantie gaan in het buitenland bijvoorbeeld, met een Europese ziekteverzekering en dezelfde gsm-tarieven als in België. Telkens we gaan winkelen ook, met kazen, wijnen en allerlei producten uit heel het continent. Vraag eens aan oudere mensen hoe dat vroeger allemaal ging.

Dit boekje verscheen voor het eerst in 2007, als realisatie van het Liaisonbureau van het Europees Parlement in België, dat als opdracht heeft beter te doen begrijpen wat het Europees Parlement doet. Sindsdien is deze uitgave een daverend succes gebleken over onze grenzen. We hebben ze dus voor de zesde maal opnieuw laten drukken. Opdat je beter zou begrijpen hoe Europa en zijn Parlement werken aan verbeteringen in ons dagelijks leven. Hoe Europa er is voor jou.

Rolf FALTER

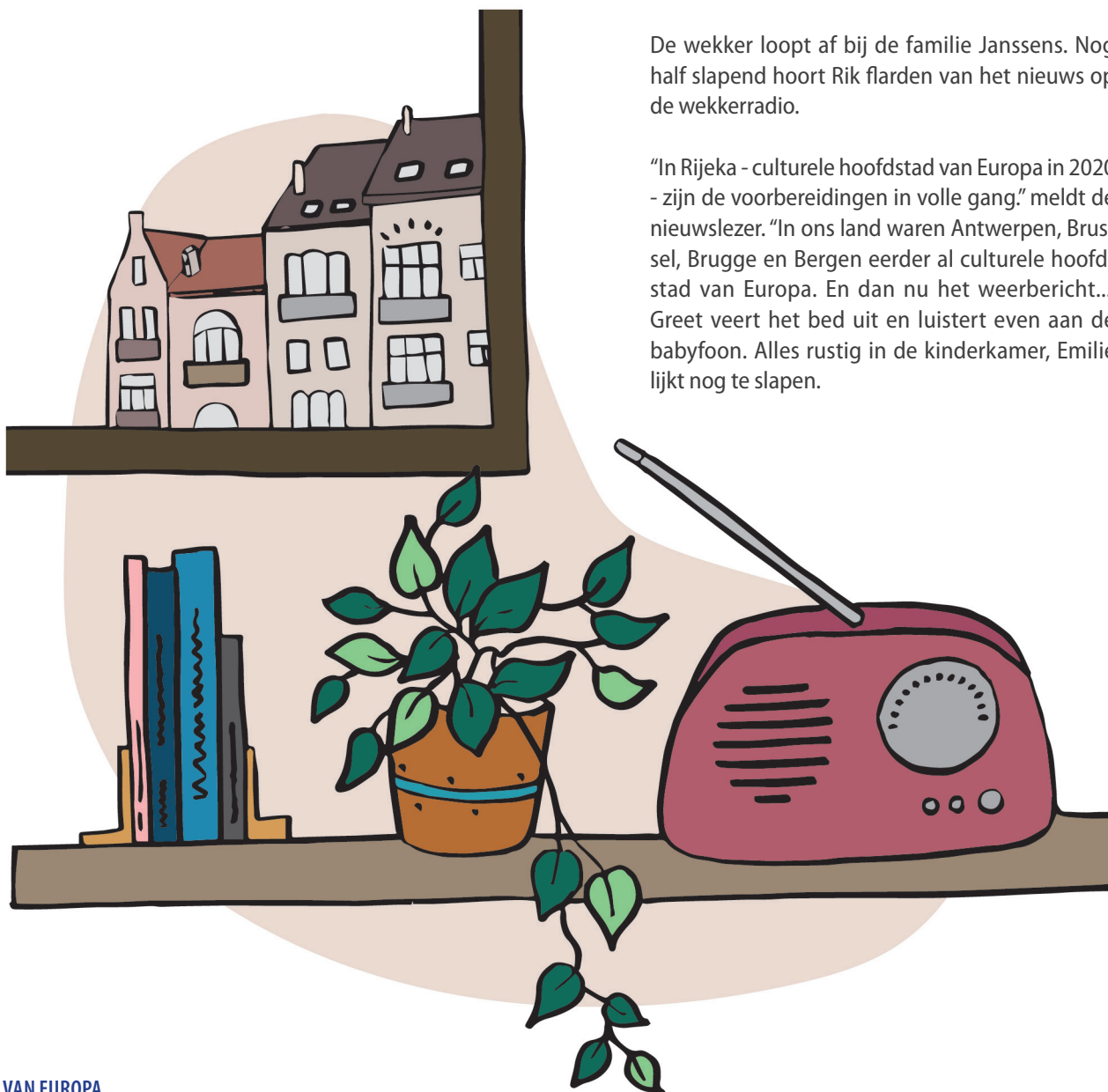
Liaisonbureau van het Europees Parlement in België

Die ochtend...

6u30

De wekker loopt af bij de familie Janssens. Nog half slapend hoort Rik flarden van het nieuws op de wekkerradio.

"In Rijeka - culturele hoofdstad van Europa in 2020 - zijn de voorbereidingen in volle gang." meldt de nieuwslezer. "In ons land waren Antwerpen, Brussel, Brugge en Bergen eerder al culturele hoofdstad van Europa. En dan nu het weerbericht..." Greet veert het bed uit en luistert even aan de babyfoon. Alles rustig in de kinderkamer, Emilie lijkt nog te slapen.

Europese steden in de kijker

Ieder jaar mogen twee Europese steden zich culturele hoofdstad van Europa noemen. Vanaf 2021 kunnen steden uit (potentiële) kandidaat-lidstaten om de drie jaar aanspraak maken op de titel van culturele hoofdstad. De gekozen steden organiseren dan een jaar lang allerhande activiteiten en zetten hun bezienswaardigheden in de kijker. Zo wil Europa zijn culturele verscheidenheid benadrukken en de Europese burgers dichter bij elkaar brengen. Dit Europese initiatief betekent op langere termijn ook een economische en culturele stimulans voor deze steden, bijvoorbeeld door subsidies voor de restauratie van monumenten. De Griekse actrice en Minister van Cultuur Melina Mercouri lanceerde het initiatief en in 1985 werd Athene de allereerste culturele hoofdstad van Europa.

De Europese culturele hoofdsteden in...

2020:	Rijeka (Kroatië) en Galway (Ierland)
2021:	Timișoara (Roemenië), Elefsina
Griekenland) en Novi Sad (Servië)
2022:	Kaunas (Letland) en Esch-sur-Alzette
(GH Luxemburg)
2023:	Veszprém (Hongarije)

6u45

Terwijl Rik de ontbijttafel dekt, haast Greet zich naar de badkamer. Het kraantjeswater waarmee Greet iedere morgen haar tanden poetst, moet vanzelfsprekend gezond en schoon zijn. Europa legt daarom kwaliteitsnormen vast waaraan drinkwater moet voldoen. Cosmeticaproducten vinden pas na strenge controles hun weg naar Greet's badkamer. De Europese wetgeving garandeert dat Greet's verzorgingsproducten geen schadelijk stoffen bevatten en verplicht de producent de samenstelling ervan duidelijk te vermelden. Greet is allergisch voor bepaalde geurstoffen. Doordat het etiket de ingrediënten van geparfumeerde cosmeticaproducten in detail moet vermelden, kan Greet in de supermarkt een weloverwogen keuze maken en zo vervelende allergische reacties vermijden. Als dierenliefhebber vindt zij het trouwens een goede zaak dat Europa het testen van cosmetica op dieren sinds 2009 volledig verbiedt.

Vroeger pulde het badkamerkastje ten huize Janssens wel eens uit. Greet en Rik bewaarden er een bont allegaartje van geopende tubes en potjes. Cosmeticafabrikanten moeten van Europa aangeven hoe lang een product na opening nog houdbaar is. Een pictogram van een geopend

potje, met ernaast of erin een cijfer en de letter M, duidt deze periode in aantal maanden aan. Zo weten Greet en Rik perfect welke tubes of potjes nog bruikbaar zijn. De zonnecrème die Greet een half jaar geleden in Spanje kocht, kan dus zonder problemen nog een keertje mee naar het strand.

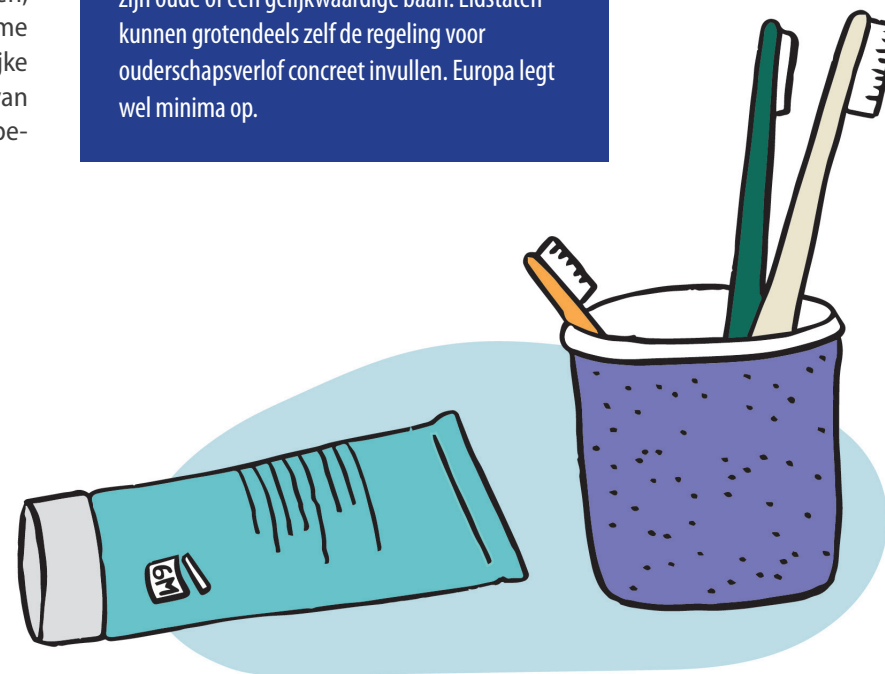
6u50

Rik roert in zijn kopje koffie, eentje met een Europees aroma. Via vermindering of kwijtschelding van invoertarieven, bijvoorbeeld voor koffiebonen, tracht de Europese Unie de ontwikkeling van arme landen te stimuleren. Ze doet dat ook door eerlijke handelspraktijken te steunen en de toegang van producten met een 'fair trade'-label tot de Europese markt te vergemakkelijken.

Recht op ouderschapsverlof

Rik werkt in de haven, maar neemt momenteel ouderschapsverlof. Zowel vaders als moeders hebben (per kind) recht op maximum vier maanden, niet betaald, tot hun kind een bepaalde leeftijdsgrens bereikt die van land tot land verschilt. Europese sociale regelgeving geeft ouders eveneens het recht om in geval van dringende familiale redenen vrij te nemen.

Rik besliste na het bevallingsverlof van Greet enkele maanden thuis te blijven om voor hun vier maanden oude dochtertje Emilie te zorgen. Na zijn ouderschapsverlof kan Rik terug naar zijn oude of een gelijkwaardige baan. Lidstaten kunnen grotendeels zelf de regeling voor ouderschapsverlof concreet invullen. Europa legt wel minima op.

7u00

Greet haalt een potje yoghurt uit de koelkast. Een spiksplinternieuwe, multifunctionele koelkast, want hun oude koelkast heeft het vorige week begeven. De nieuwe verbruikt een pak minder energie dan zijn voorganger, een tien jaar oud huwelijgscadeau van tante Marleen. Een label moet in de winkel het energieverbruik van huishoudelijke apparaten aangeven. Zo kunnen Greet en Rik bewust voor een milieuvriendelijk exemplaar kiezen en komen zij niet voor verrassingen te staan wanneer de energiefactuur in de brievenbus valt. Greet en Rik krijgen een wettelijke garantie van twee jaar op hun nieuwe aanwinst. Een Europese richtlijn verplicht de verkoper ook om oude elektrische apparaten terug te nemen. Voor een Recupelbijdrage van enkele euro's wordt de afgedankte ijskast van Greet en Rik uit elkaar gehaald en krijgen de nog bruikbare onderdelen een tweede leven. Goed voor het milieu én erg handig voor Greet en Rik!

7u15

Even over zeven zet Rik de vuilniszakken op het trottoir. Afval voorkomen is een Europese prioriteit, al dient uiteraard ook de consument zijn steentje bij te dragen. Zo kwam de aparte inzameling van gebruikte batterijen er op vraag van de Europese Unie. Door een aantal Belgische straten rijden er ook al vuilniswagens op milieuvriendelijke koolzaadolie, dankzij Europese steun.

- Dag postbode!
- Goeiemorgen, meneer Janssens! Ik heb een pakje bij voor mevrouw. Kunt u hier even tekenen?

Vorige week bestelde Greet via internet een roman van haar favoriete schrijver. Greet verslindt boeken en gaat geregeld aan de computer zitten om online enkele nieuwe aanwinsten voor haar boekenkast te kopen. De handel via het internet groeide de voorbije jaren sterk. Daarom zorgt Europa voor de nodige wettelijke garanties, zodat Greet zonder risico elektronisch aankopen kan doen. Bij verkoop op afstand heeft Greet het recht om het verkoops-

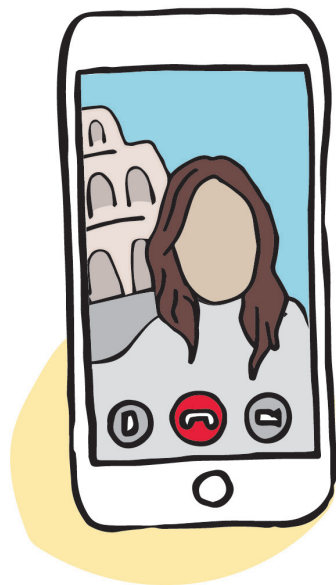
contract binnen de veertien kalenderdagen op te zeggen en het gekochte product terug te sturen.

De adresgegevens die Greet bij haar bestelling op de website van de online boekenwinkel (in de EU) moet vermelden, kunnen door de verkoper niet zomaar voor een ander doel gebruikt worden. Ter bescherming van Greets privacy bepaalde Europa dat deze persoonsgegevens enkel mogen dienen voor het opmaken van de factuur. Die kan Greet betalen met haar kredietkaart of met een overschrijving. Grensoverschrijdende overschrijvingen mogen niet méér kosten dan binnenlandse, waardoor betalingsverkeer naar andere EU-lidstaten geen extra kosten meer meebrengt. Commissielonen behoren tot het verleden, zelfs wanneer Greet in een ander land van de eurozone geld uit de automaat haalt. Om de veiligheid van online aankopen te vergroten, maakte de Europese Unie sluitende afspraken omtrent het gebruik van de elektronische handtekening. Daarmee kan Greet makkelijker haar identiteit bewijzen op het internet.

Europa in cyberspace: '.eu'

Wist je dat Europa ook een eigen identiteit heeft in cyberspace? Sinds april 2006 kan iedereen - naast de reeds bestaande nationale domeinen zoals '.be', '.nl', '.de' of '.fr' - ook een '.eu'-domeinnaam laten registreren. Zo wordt Europa eveneens zichtbaar in website- en e-mailadressen. In 2019 waren al meer dan 3,7 miljoen '.eu'-adressen toegewezen.

Het '.eu'-adres van het Europees Parlement...
europarl.europa.eu

Greets boekenkast heeft eveneens een Europees kantje. De Europese Unie promoot immers culturele verscheidenheid. De afgelopen twintig jaar werden al enkele duizenden boeken vertaald met Europese subsidies. Op die manier bereiken onze schrijvers met hun werk een breder publiek én kan Greet de literaire pareltjes van een veelbelovend lerser auteur lezen in haar moedertaal.

Ook Rik koopt wel eens iets via het internet. Hij downloadt soms muziek die je niet of moeilijk in de winkel vindt. Hij doet dat natuurlijk wel volledig legaal. Rik heeft in zijn jongere jaren nog gitaar gespeeld bij een bandje, The Flying Dockers, en weet hoeveel tijd en energie het maken van muziek vergt. Hij vindt het dan ook een goede zaak dat Europa een stokje wil steken voor illegaal kopiëren.

Bij de post zit vandaag een aanbieding van een gsm-operator.

- Zeg schat, telefoneren bij Tring blijkt een pak goedkoper dan wat ik momenteel betaal, stelt Rik vast.
- Waarom verander je dan niet gewoon van aanbieder?
- Ach ja, misschien wel, maar ik zie nogal op tegen de rompslomp. Dan moet ik al mijn contacten op de hoogte brengen van mijn nieuwe telefoonnummer...

Wat Rik blijkbaar nog niet weet, is dat je voortaan je nummer kunt behouden wanneer je verandert van gsm-aanbieder. Europa heeft dat afgedwon-

gen om de concurrentie op de telefoonmarkt te vergroten en zo de prijzen naar beneden te halen. Door de liberalisering van de telecommunicatiemarkt kunnen Greet en Rik vandaag kiezen uit verschillende telefoonmaatschappijen. Ze betalen minder voor hun telefoontjes én krijgen meer waar voor hun geld.

Hallo, hello, ola, allô, pronto!? Buitenlandse gesprekken in de EU

Ondanks de vrijgemaakte markt bleef mobiel bellen in het buitenland toch vaak erg duur en waren de tarieven weinig transparant.

De Europese wetgeving had het 'eurotarief' geïntroduceerd dat de gsm-operatoren verplicht moesten toepassen sinds 2007. Sindsdien zijn de prijzen voor 'roaming' in de EU flink gedaald. Sinds 15 juni 2017 zijn de roamingkosten zelfs compleet verdwenen: iedereen kan bellen in de EU aan hetzelfde tarief als thuis. Dat geldt ook voor surfen in het buitenland: je kan op reis in de EU je e-mails controleren, online kaarten raadplegen, foto's uploaden op de sociale media en berichtjes sturen zonder woekertarieven voor internettoegang.

eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?qid=1601383633248&uri=CELEX%3A52019DC0616

7u25

Dochter Leen arriveert in de keuken. “Nog iemand een stukje fruit?” vraagt ze terwijl ze een appel uit de fruitmand plukt. “Ja, ik wil wel een banaan,” roept Greet. Ondanks wilde indianenverhalen over ‘reguleringsdrang’ heeft Europa nooit gezegd hoe krom bananen mogen of moeten zijn. Wel kwam er op vraag van het bedrijfsleven voor diverse fruit- en groentesoorten een uniforme indeling in kwaliteitsklassen. Dat Europa té kromme bananen zou verbieden, slaat dus nergens op.

Greet en Rik willen uiteraard graag gezond voedsel op hun bord. En daar mogen ze gerust in zijn bij het eten van hun lekkere boterham met choco. De Europese veiligheidsnormen voor voedingswaren behoren namelijk tot de strengste ter wereld en gelden zowel voor producten uit Europa als daarbuiten. Bovendien zien Greet en Rik ook wat ze eten. Het etiket geeft immers aan welke ingrediënten, kleurstoffen en bewaarmiddelen een voedingsproduct bevat en wat de precieze voedingswaarde is.

europa.eu/youreurope/business/product-requirements/index_nl.htm

7u40

’s Morgens is het altijd haasten voor Leen. Hijgend komt ze het station binnen en spurt ze de trappen op naar het perron. De trein staat er nog niet, want die “...heeft een vermoedelijke vertraging van vijf minuten” meldt een nasale stem. Europa geeft treinpassagiers meer rechten. Zo zijn spoorweg-ondernemingen verplicht voor een financiële compensatie te zorgen als een trein veel vertraging heeft of “heden uitzonderlijk afgeschaft” is. De NMBS heeft al zo’n compensatieregeling. Door betere spoordiensten zullen ook meer mensen de trein nemen, wat dan weer voor minder verkeersdruk en luchtvervuiling zorgt.

Vergoeding voor vertragingen bij de NMBS

www.belgiantrain.be

7u55

De deurbel! "Dat zal David zijn," roept Greet. Ze doet aan carpooling. Rond acht uur pikt collega David, die enkele straten verderop woont, haar op.

Greet trekt haar jas aan en geeft Rik vlug een kus.

- Tot straks, schat! Vergeet Emilies oordruppeltjes niet, hé. Drie in elk oor, maar check voor de zekerheid toch maar even de bijsluiter.
- Ok, doe ik, schat!

De verplichte bijsluiter bij elk geneesmiddel moet van Europa steeds een aantal gegevens vermelden, onder meer over het gebruik, de bijwerkingen en de vervaldatum.

Kindergeneesmiddelen

Het afweersysteem van de kleine Emilie verschilt van dat van volwassenen. Een geneesmiddel voor volwassenen is bijgevolg niet altijd doeltreffend voor kinderen. De Europese wetgeving legt de farmaceutische industrie op meer te investeren in de ontwikkeling van specifieke geneesmiddelen voor kinderen. Simpelweg kleinere of verdunde doseringen van geneesmiddelen voor volwassenen aan kinderen toedienen, houdt immers tal van risico's in.

Op weg naar het werk...

8u00

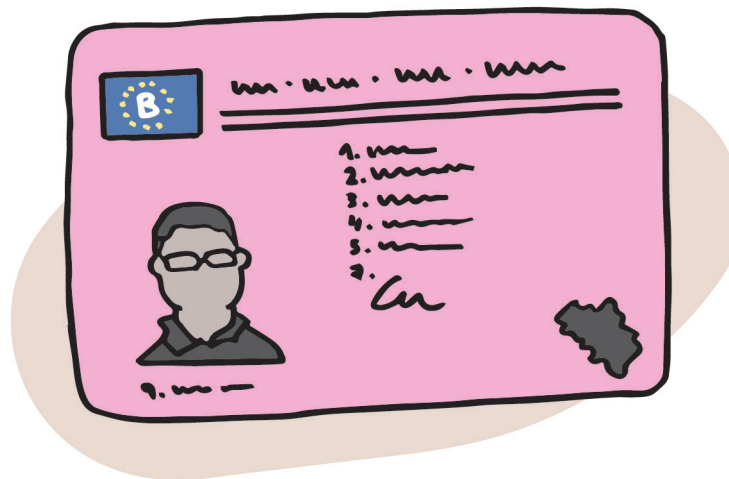
Greet neemt plaats in de nieuwe auto van David. Het budget van David om deze aankoop te doen was niet erg groot en daarom heeft hij de prijzen in verschillende landen vergeleken. Uiteindelijk kocht hij zijn wagen in Eindhoven. Het Nederlands 'certificaat van conformiteit' garandeert dat de auto aan de EU-vereisten voldoet, waardoor David hem probleemloos in België kon laten inschrijven.

Bonte waaier van rijbewijzen

Momenteel circuleren er meer dan honderd soorten rijbewijzen in de Europese Unie, waarvan de geldigheid verschilt van land tot land. Tijdens wegcontroles is het voor politieagenten vaak geen eenvoudige klus om uit te maken of het al dan niet om een geldig exemplaar gaat. Daarom worden de nationale rijbewijzen sinds 2013 geleidelijk vervangen door een uniform model voor de hele Europese Unie dat niet groter is dan een bankkaart. Deze gigantische operatie zal wel zo'n twintig jaar duren.

Terwijl Greet haar veiligheidsgordel vastklikt, kijkt David vol bewondering naar zijn nieuwe GPS. Hij heeft haar "Suzy" genoemd.

De Europese Unie lanceerde haar eigen gps-project genaamd Galileo. Het project beoogt de afhankelijkheid van Europa ten aanzien van de Amerikaanse GPS te beperken. Het betreft een dertigtal satellieten die tegen 2020 volledig operationeel zullen zijn, maar zijn eerste diensten zijn reeds sinds december 2016 beschikbaar en worden gebruikt ter aanvulling van andere systemen zoals de Amerikaanse GPS.

Galileo wijst niet alleen de weg

Is het huidige gps-systeem dan nog niet nauwkeurig genoeg om autobestuurders van punt A naar B te leiden? Toch wel, maar Galileo biedt nog veel meer. Je kan er ook gestolen auto's mee traceren, delinquenten met een enkelband lokaliseren of de wachttijd bij bushaltes berekenen.

Totnogtoe hadden de Amerikanen het monopolie op satellietnavigatie met hun Global Positioning System, of kortweg gps. Dat was oorspronkelijk een militair instrument. Europa wil van Galileo echter een project met civiele toepassingen maken. Maar Galileo heeft ook een enorm economisch potentieel en zal voor heel wat nieuwe jobs zorgen. Ook Belgische bedrijven kunnen onderdelen leveren voor de bouw van Europese satellieten. Zo heeft een technologiebedrijf uit Leuven de allereerste Galileo-ontvangers gemaakt in opdracht van het Europese ruimtevaartagentschap ESA.

Onderweg moet David nog even tanken. De EU legt kwaliteitsnormen op voor brandstoffen. Zo mag de benzine die David tankt geen lood meer bevatten en beperkt Europa ook het zwavelgehalte. Om het milieu te sparen, moeten alle nieuwe Europese voertuigen al een tijdje met een katalysator uitgerust zijn.

Milieunormen kunnen het best op Europees niveau vastgelegd worden, want als er iets grensoverschrijdend is, dan is het wel milieuvervuiling. De laatste tijd hoor je steeds vaker spreken over 'fijn stof' in de lucht. Dat blijkt vooral afkomstig van uitlaatgassen en kan leiden tot ernstige gezondheidsproblemen. Een reden te meer voor Europa om in actie te schieten.

- Ik heb gehoord dat er nu ook biobrandstof is, maar ik zie hier nergens zo'n pomp staan, informeert David aan de kassa.
- Oh, maar daar is geen aparte pomp voor. Die biobrandstof wordt gewoon vermengd met de benzine of diesel die u tankt.
- En is dat wel goed voor mijn motor? Moet die niet eerst worden aangepast?
- Nee, hoor, da's niet nodig!

Biologisch rijden

Vandaag legt een Europese richtlijn (2003/30/CE) op dat 5,75 % van de brandstof van onze voertuigen van biologische oorsprong is. Dat is één van de maatregelen om het broeikaseffect te bestrijden en om het Kyoto protocol dat in 1997 ondertekend werd, te respecteren. Verder wordt Europa hierdoor minder afhankelijk van olie.

Er bestaan verschillende soorten 'groene' brandstoffen. De uit koolzaad gewonnen biodiesel wordt vermengd met de traditionele diesel. Bio-ethanol, afkomstig van suikerbieten, tarwe of maïs, wordt toegevoegd aan benzine. Voor de productie van de grondstoffen is voor allebei echter landbouwgrond nodig wat ten koste gaat van de voedselproductie. De zogenaamde tweede generatie biobrandstoffen gebruikt geen voedselgewassen als grondstof, maar algen, stro en allerlei soorten afval.

eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX%3A32003L0030

Op het werk

9u05

Greet zet meteen haar computer aan: 74 nieuwe e-mailberichten! Ze ergert zich aan de grote hoeveelheid spam. In de strijd tegen spam legt Europese wetgeving strikte beperkingen op aan wie ongevraagde informatie per e-mail of sms wil versturen. De afzender moet bovendien duidelijk aangeven hoe de ontvanger zich van een rondzendlijst kan laten schrappen.

- Hey Greet, leuk weekend gehad? informeert haar Deense collega Hans, op weg naar de koffieautomaat.
- Ja, hoor, ik ben met Rik naar de film geweest.
- Welke?
- De nieuwste van Almodóvar...

Europa steunt de verspreiding van Europese films buiten het land van productie. Door de vele talen in Europa, komen films van eigen bodem vaak moeilijk elders aan de bak. Met subsidies wil Europa ook iets doen aan de dominante rol van ingevoerde films.

In 2007 voerde het Europees Parlement de Lux-filmprijs in als eerbetoon aan de 7de kunst. De Lux-filmprijs heeft als doel het maatschappelijk debat over de Europese constructie te voeden en de verdeling van Europese films over heel Europa te stimuleren. De winnende films worden onder-titeld in de 24 officiële talen van de Europese Unie. In 2019 won de film "God bestaat, haar naam is Petrunya" de Lux-prijs. Het is een coproductie van België, Slovenië, Frankrijk, Kroatië en Noord-Macedonië, en de regisseur is Teona Strugar Mitevska.

"Ik ben dit weekend gaan fietsen in de Kempen," vertelt Hans. Met geld van het Interreg-programma, dat regionale ontwikkeling bevordert, financierde de Europese Unie de inrichting van landelijke fietsroutes, onder meer in de regio's Antwerpen, Leuven en Limburg. "Handig, al die bordjes met aanwijzingen." vindt Hans. Het fietstoerisme is natuurlijk ook een opsteker voor de hotels, campings en jeugdhoeven in de buurt.

Steun voor minder welvarende regio's

Solidariteit is de kern van de Europese gedachte. De Unie subsidieert daarom Europese regio's die minder welvaart kennen of achterop dreigen te raken. Het geld uit de 'Structuur- en Cohesiefondsen' kan zowel dienen voor het opknappen van een stadswijk in Helsinki (Finland) als voor de heraanleg van traditionele wandelpaden op Madeira (Portugal).

Hans verhuisde enkele maanden geleden naar België. Nadat zijn Deens diploma was erkend, kon hij aan de slag in het expeditiebedrijf waar Greet werkt. Hans kan in België terugvallen op de sociale zekerheid, want hij betaalt hier sociale bijdragen en belastingen. Jaarlijks maken miljoenen Europeanen gebruik van het recht om hun beroep in een andere lidstaat uit te oefenen. In principe mogen alle EU-burgers zich in ons land komen vestigen, op voorwaarde dat ze financieel voor zichzelf kunnen instaan.

Als er al iemand kan meepraten over de open grenzen in Europa, is het Jos wel. Hij komt elke maandagmorgen zijn rittenschema ophalen bij Greet. Jos doorkruist heel Europa met zijn vrachtwagen. Het nieuwe geautomatiseerde systeem voor douanevervoer (NSTI) versnelt de formaliteiten voor alle communautair douanevervoer.

“Vroeger moest ik gemiddeld twaalf uur wachten aan de Duits-Poolse grens. Niet alleen erg vervelend, maar bovendien heel duur voor de

baas,” vertelt Jos. “Ik heb tijdens het wachten aan de grens zowat alle boeken van Agatha Christie gelezen.” Door de Europese eenmaking is de bureaucratische rompslomp spectaculair vermindert. Jaarlijks vallen meer dan tachtig miljoen douanedocumenten weg en worden miljarden euro’s bespaard. En de Europese consument betaalt daardoor minder voor afgewerkte producten.

Ook op het gebied van verkeersveiligheid laat Europa zich niet onbetuigd. Zo moeten nieuwe vrachtwagens boven 3,5 ton een dodehoekspiegel hebben. Een digitale tachograaf is eveneens een must. Die registreert de rij- en rusttijden. Jos vindt dat een goede zaak. “Om de haverklap zit je op de Europese snelwegen vast na een ongeval met een truck. Vaak ligt de oorzaak bij vermoeidheid.” Jos moet dagelijks minimum elf uur rusten. De Europese regels voor rij- en rusttijden verhogen de verkeersveiligheid, maar gaan ook oneerlijke concurrentie tegen.

AVG

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG of GDPR vanuit het Engels - General Data Protection Regulation), is een Europese Verordening die de referentietekst vormt wat betreft de bescherming van persoonsgegevens. Deze Verordening werd aangenomen door het Europees Parlement op 14 april 2016. De bepalingen hebben rechtstreekse werking in de 28 lidstaten sinds 25 mei 2018 (nu in de 27 lidstaten).

De regels hebben als voornaamste doel de persoonsgegevens van mensen te beschermen en de verwerkers van deze gegevens ervoor verantwoordelijk te stellen. Dankzij het uitbreiden van de bevoegdheid van de controle-autoriteiten zal de uitvoering van de regels kunnen worden gegarandeerd.

eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX%3A32016R0679&print=true

10u00

- Hans, kan jij een briefje van vijf euro wisselen in muntstukken?
- Even kijken... jawell!

Greet haalt een chocoladewafel uit de snoepautomaat. Vroeger gebruikte ze haar koffiepauzes om even een sigaretje te gaan roken, maar dan wel buiten. Europa vindt immers dat Greet's collega's recht hebben op een rookvrije werkruimte. Sinds haar zwangerschap heeft Greet echter het roken afgezworen en kan ze haar pauzes anders invullen.

Elk jaar sterven 700.000 Europeanen aan de directe en indirecte gevolgen van het roken. Europese antirookprogramma's proberen roken te ontmoedigen door choquerende foto's en waarschuwende teksten op de verpakking van rookartikelen te verplichten. Greet kocht vroeger steeds 'light' sigaretten, omdat ze dacht dat die minder schadelijk waren. Een fabeltje, want 'light' of 'mild' sigaretten zijn even ongezond als de andere. Europese besluiten verbieden daarom het gebruik van deze misleidende termen.

Europa gunt je rust!

Vaak krijgt Europa het verwijt niet sociaal te zijn. Ondanks de beperkte sociale bevoegdheden die Europa kreeg, heeft het toch een reeks maatregelen op gebied van veiligheid, gezondheid en bescherming van werknemers doorgedrukt. Zo garandeert de Europese wetgeving Jos voldoende rust én minstens vier weken betaalde vakantie per jaar. Maar het is zo dat de sociale bescherming een nationale bevoegdheid blijft; het zijn dus de lidstaten die daarvoor wetgeving maken.

Middagpauze

12u30

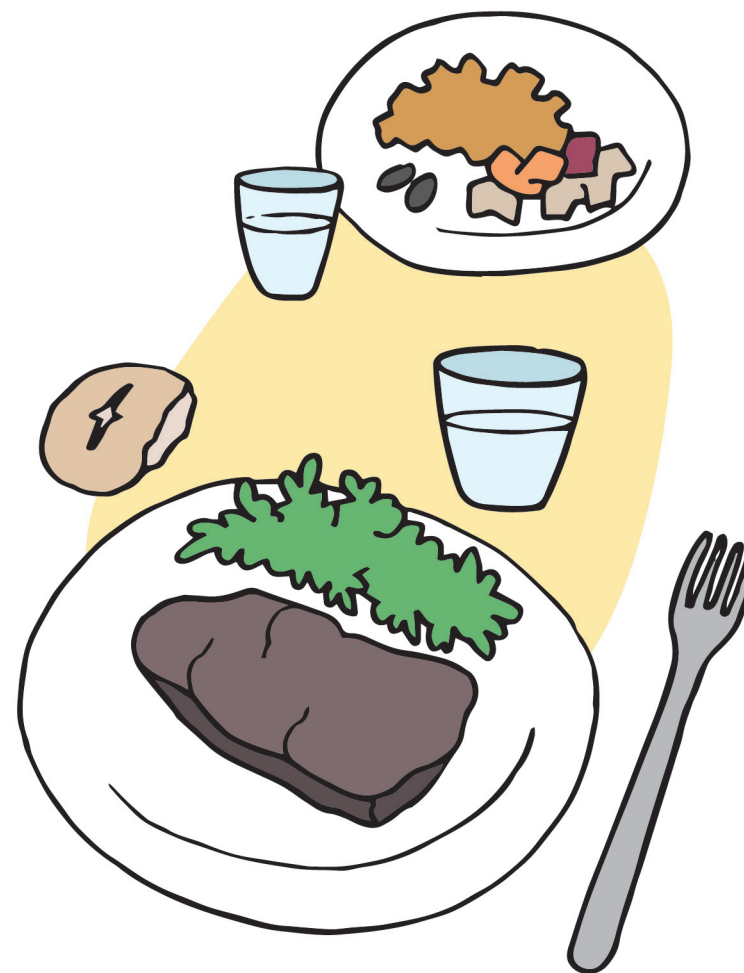
Elke middag gaat Greet eten in het bedrijfsrestaurant. Vanmiddag staat er steak op het menu. Dankzij Europa is die volledig hormonenvrij, want het gebruik van groeihormonen in de veeteelt is in Europa verboden. Bovendien mag met hormonen bewerkte vlees niet worden ingevoerd.

Na enkele ophefmakende crises op het gebied van voedselveiligheid, zoals het dioxineschandaal in België en de “gekke koeienziekte” (bovine spongiforme encephalopathie), kwam de Europese wetgeving de afgelopen jaren in een stroomversnelling. Zo kan de Europese Commissie de verkoop van vlees preventief opschorten of veetransporten verbieden. Daar komen strenge normen voor etikettering bij. Van het rundvlees op zijn bord kan de consument aan de hand van het label sinds september 2000 perfect achterhalen van welk dier het afkomstig is. Dankzij deze traceerbaarheid en inspecties kunnen zwakke schakels in de voedselketen meteen worden opgespoord.

Hoewel Greet een echte zoetekauw is, neemt ze vandaag geen dessert. Straks komt de ondernemingsraad bijeen en die wil ze graag nog even voorbereiden. Een bedrijf met honderd of meer werknemers moet een ondernemingsraad hebben. Zo heeft Greet inspraak in de besluitvorming én het recht om over de belangrijkste ontwikkelingen te worden geïnformeerd. De Europese Unie legt voor de sociale dialoog binnen ondernemingen minimumnormen op, maar zoals in de meeste gevallen kan elke lidstaat die het wenst verder gaan.

Greet schuift mee aan tafel bij haar collega's. Anne-mie vertelt over haar verbouwingsplannen. Enkele maanden geleden kocht ze met haar vriend een huisje in Antwerpen.

Het huis ligt in een buurt die met steun uit de Europese fondsen voor het regionale beleid nieuw leven wordt ingeblazen. Europa betaalt echter niet de volle pot: nationale, regionale of lokale overheden moeten ook hun duit in het zakje doen.

Later die namiddag...

16u30

- Leen komt thuis van school.
- Hoe was het vandaag op school? wil Rik weten.
- Bwa, viel wel mee... volgende week moet ik een presentatie geven over Europa en ontwikkelingssamenwerking. Ik vraag me af hoe ik daar dertig minuten lang over kan praten.
- Onlangs stond in de krant dat de EU 0,7 % van het bruto nationaal inkomen wil besteden aan ontwikkelingshulp herinnert Rik zich.
- Waarom kijk je niet even op de website van de Europese Unie? Daar vind je vast wat je zoekt!

De portaalsite van de Europese Unie
europa.eu

Bezoek het Europees Parlement

Om Europa en de Europese instellingen beter te begrijpen kan Leen ook het Europees Parlement bezoeken. Allereerst kan je een kijkje nemen in de indrukwekkende vergaderzaal. Individuele bezoekers kunnen er op vaste tijdstippen op werkdagen terecht. Het Europees Parlement biedt ook geleide bezoeken voor groepen.

Het Parlementarium is het bezoekerscentrum van het Europees Parlement. Met een dynamische, interactieve multimediarondleiding ontdek je de geschiedenis van de Europese integratie, de impact daarvan op ons dagelijks leven en natuurlijk de werking van het Europees Parlement.

Het Huis van de Europese Geschiedenis voert je mee langs de hoofdlijnen van de Europese geschiedenis. Om de tumultueuze gebeurtenissen van de twintigste eeuw beter te kunnen begrijpen, maak je eerst en vooral kennis met de overtuigingen en denkbeelden die vorm gaven aan de negentiende eeuw, waarna de tentoonstelling de aandacht verlegt naar de periode die Europa deed wegzinken in oorlog en vernieling. Verderop ontdek je hoe mensen op zoek gingen naar een beter leven in een Europa dat steeds hechter werd. Het museum laat je nadenken over het Europa van vandaag, over de status en positie van de Europese Unie en over de toekomst van Europa.

Bezoek het Europees Parlement
europarl.europa.eu/visiting/nl

17u30

Max, de hond van de familie Janssens, kwispelt ijverig met zijn staart. Hij is niet meer te houden en wil naar buiten voor zijn avondwandeling. Rik en Max lopen samen enkele rondjes in het bos. "Max houdt Rik fit," zegt Greet altijd. Rik droomt ervan om ooit een marathon te lopen en een betere conditietrainer dan Max kan hij zich alvast niet voorstellen.

Enkele weken geleden raakte Rik Max kwijt in het bos. Na uren tevergeefs zoeken vond de boswachter Max uiteindelijk terug. Aan de hand van de identificatiechip in Max' nek kon de dierenarts zijn 'thuisadres' lezen. Max heeft die identificatiechip sinds vorig jaar, toen Greet en Rik op vakantie gingen naar het zuiden van Frankrijk. Gezelschapsdieren die binnen de EU mee op reis gaan, moeten van Europa een identificatie -in de vorm van een microchip of tatoeage- hebben. Sedert 2013 moeten bepaalde dieren ook een Europees paspoort hebben.

Zo kunnen ook gevallen van dierenmishandeling of eigenaars van bijtgrage honden makkelijker worden opgespoord.

Die avond...

20u00

Nadat Greet en Rik de kleine Emilie in bed hebben gestopt, ploffen ze neer voor de televisie. Eind jaren tachtig maakte Europa de televisiemarkt vrij, en dat merken Greet en Rik meteen wanneer ze door het uitgebreide aanbod zenders zappen. De liberalisering betekende ook het begin van commerciële televisie in Vlaanderen. De komst van zoveel nieuwe televisiezenders zorgde op zijn beurt voor nieuwe Europese wetgeving, onder meer om kinderen te beschermen tegen erotische of extreem gewelddadige programma's. Die mogen enkel laat op de avond worden uitgezonden en moeten voorafgegaan worden door een duidelijke waarschuwing.

- Rik, vanavond spelen ze de film 'L'auberge espagnole' over de belevenissen van enkele Erasmusstudenten in Barcelona, merkt Greet in het programmaboekje.
- Klinkt leuk, maar kunnen we niet beter de dvd huren, want ik erger mij aan al die vervelende reclame tussendoor...

Europa probeert toch het aantal reclameonderbrekingen binnen de perken te houden. Zo mag een zender maximum twaalf minuten reclame per uur de ether insturen.

Greet en Rik horen net nog een opsporingsbericht: "Hij is zeer fors gebouwd en ongeveer 1m90 groot, met kort geschoren haar. Op het ogenblik van de feiten droeg hij een grijs T-shirt zonder mouwen. Tegen deze man is een Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd." Met het Europees aanhoudingsmandaat wil de Europese Unie criminaliteit en terrorisme over de grenzen heen efficiënter bestrijden. Europol, dat in Nederland is gevestigd, coördineert de samenwerking tussen de nationale politiediensten wanneer twee of meer EU-lidstaten bij een zaak betrokken zijn. Informatie over verdachte personen kan zo snel en efficiënt worden uitgewisseld. Het veldwerk blijft wel in handen van de nationale politiekorpsen.

www.europol.europa.eu

www.eurojust.europa.eu

Leen zit ondertussen voor de computer. Bij haar zoektocht naar informatie voor haar presentatie over Europese ontwikkelingssamenwerking komt ze terecht op de site van het Europees Parlement, waar blijkbaar net een hoorzitting over ontwikkelingssteun heeft plaatsgevonden. "Wow, informatie in zoveel talen!"

Europees Parlement
europarl.europa.eu

Talen in de EU

Europa hecht er veel belang aan dat alle burgers in hun eigen taal met de Europese instellingen kunnen communiceren en zich over Europa kunnen informeren. Wanneer je een Nederlandstalige brief schrijft aan een Poolse commissaris, krijg je daarop een antwoord in correct Nederlands terug. Hoewel de EU ondertussen vierentwintig officiële talen telt, zorgt een legertje vertalers ervoor dat belangrijke documenten in al deze talen beschikbaar zijn. Tolken zorgen voor simultaanvertaling bij vergaderingen van de Europese instellingen. Alle talen zijn evenwaardig voor de Europese Unie. Vele Europarlementsleden mogen dan wel een mondje Engels, Frans of Duits spreken, in je moedertaal kan je altijd veel beter nuances uitdrukken.

Omdat het aantal talencombinaties erg groot is en het onmogelijk is voor alle combinaties

gespecialiseerde tolken te vinden, werken de tolkdiensten in de Europese instellingen met 'spiltalen'. Het Frans, Engels en Duits dienen vaak als tussenstap. Een speech die van het Maltees naar het Lets moet worden vertaald, wordt bijvoorbeeld eerst naar het Engels omgezet en vervolgens naar het Lets. Wanneer een Maltees Europarlementslid een grapje maakt tijdens een vergadering, zullen de Letten wellicht pas enkele seconden na de leren beginnen lachen.

Het Europese vertaalapparaat, zowat het grootste ter wereld, heeft natuurlijk een prijs. Toch valt die nog best mee als je het prijskaartje deelt door het aantal Europeanen: voor een paar euro per jaar kan je in je moedertaal communiceren met de Europese instellingen, vergaderingen in je eigen taal bijwonen en de meeste Europese documenten in de taal van je keuze opvragen.

Plots krijgt Leen via haar chatprogramma een berichtje van Tom. Die verblijft zes maanden in Lissabon (Portugal) als Erasmusstudent. Hij is één van de vier miljoen Europeanen die sinds 1987 dankzij het Europese uitwisselingsprogramma Erasmus zijn studies deels in het buitenland kan volgen.

- Bom dia, Leen! Hoe gaat het ermee? Lang geleden, he.
- Goed, en met jou? typt Leen.
- Muito bem, obrigado. Lissabon valt reuze mee!
- Je Portugees lijkt al aardig te vlotten!
- Wel, na twee maanden hier begint dat goed te lukken.
- En doe je daar dan niets anders dan studeren?
- Toch wel, vorige week ben ik hier naar een concert van dEUS gegaan.
- dEUS in Portugal?
- Ja, ze kregen van het European Music Office een toursubsidie. Europa wil muziek van eigen bodem promoten door de mobiliteit van muzikanten te stimuleren.
- Volgend jaar ga ik ook naar de unief. Misschien ga ik ook wel eens Erasmussen.
- Zeker doen!

- Onze school doet momenteel mee aan een Erasmus+-project over windenergie met een school uit Kopenhagen. Maar zeg eens, Tom, moet jij die periode in Lissabon achteraf niet inhalen?
- Nee hoor! Via een Europees systeem van puntenoverdracht tellen mijn resultaten hier gewoon mee.
- En moet je geen dubbel inschrijvingsgeld betalen?
- Nee, helemaal niet. Ik betaal alleen in België. Mijn reiskosten en lessen Portugees kan ik trouwens betalen van mijn Erasmusbeurs.
- Goed om te weten, Tom. Jij wordt nog een echte Europeaan! Ik ga nog wat verder werken voor school. Tot later!
- Ok, bye, Leen!

www.epos-vlaanderen.be

Mobiliteit van studenten en werknemers

In november 2013 heeft het Europees Parlement het nieuwe programma Erasmus+ aangenomen. Dit programma financiert de mobiliteit van studenten, docenten, vormingswerkers en leerlingen. Ook animatoren in het jeugdwerk en de sport en vrijwilligers komen in aanmerking. Een nieuw mechanisme geeft aan master-studenten gunstige voorwaarden voor leningen om in een ander land te studeren.

Het nieuwe programma bracht alle bestaande programma's in de sector onderwijs, opleiding en jeugd samen en introduceerde voor het eerst een sportcomponent.

Met een globaal budget van ongeveer 14,7 miljard euro voor de periode 2014-2020 ondersteunt Erasmus+ de mobiliteit van jongeren van 13 tot 30 jaar en geeft een garantiemechanisme voor leningen voor master-studenten (van 12 000 euro voor één jaar studie tot 18 000 euro voor twee jaar studie).

Erasmus+ ondersteunt ook een nieuw type partnerschap tussen onderwijsinstellingen en bedrijven die opleiding in een professionele omgeving mogelijk maakt, ook nieuwe vormen van onderwijs en nieuwe cursussen in lijn met de arbeidswereld.

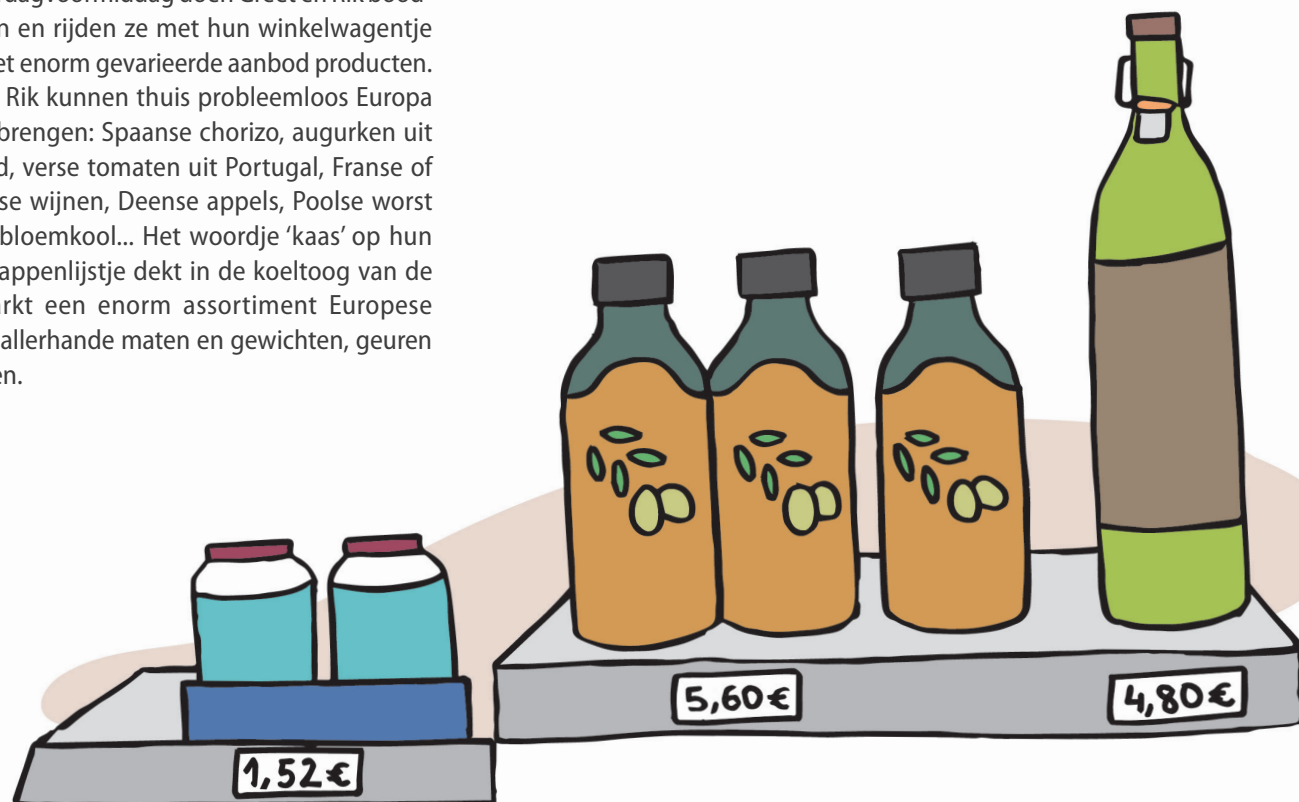
Europese Commissie - Onderwijs en Opleiding :
ec.europa.eu/education/node_nl

Europa tracht niet alleen de mobiliteit van studenten maar ook die van werknemers te stimuleren. Terwijl bepaalde sectoren en Europese regio's een hoge werkloosheid kennen, zijn er elders werkkrachten te kort. Een grotere arbeidsmobiliteit kan daarom zorgen voor meer en betere jobs.

Ook voetballers moeten makkelijk van ploeg kunnen veranderen, vindt Europa. In 1995 stapte Jean-Marc Bosman, toenmalig speler bij FC Luik, naar het Europees Hof van Justitie, omdat hij niet zomaar weg kon bij zijn club. Een klacht met grote gevolgen voor de Europese transfermarkt. Sindsdien is het 'Bosman-arrest' een echt begrip geworden.

In de supermarkt

Elke zaterdagvoormiddag doen Greet en Rik boodschappen en rijden ze met hun winkelwagentje tussen het enorm gevarieerde aanbod producten. Greet en Rik kunnen thuis probleemloos Europa op tafel brengen: Spaanse chorizo, augurken uit Duitsland, verse tomaten uit Portugal, Franse of Hongaarse wijnen, Deense appels, Poolse worst of Finse bloemkool... Het woordje 'kaas' op hun boodschappenlijstje dekt in de koeltoeg van de supermarkt een enorm assortiment Europese kazen in allerlei maten en gewichten, geuren en kleuren.

Als prijsbewuste consumenten zoeken Greet en Rik voortdurend naar de beste koop. Maar hoe vergelijk je snel de prijs van twee soorten ontbijtgranen als de ene doos 200 en de andere 450 gram bevat? Eenvoudig, een Europese regelgeving verplicht supermarkten om voor elk product duidelijk de eenheidsprijs per kilo of liter aan te geven, zodat Greet en Rik meteen zien welk product de kleinste hap uit hun gezinsbudget neemt.

- Ik heb nog een fles tafelolie nodig, zegt Greet. Neem jij er even één van het bovenste rek? Ik kan er niet bij.
- Rik neemt de fles olie en bekijkt het etiket even.
- Zeg Greet, misschien toch beter een ander merk? Hier zitten sporen van GGO's in.
- Zeker weten. Ik kook liever puur natuur.

Greet en Rik willen producten met sporen van genetisch gemodificeerde organismen vermijden. Een bewuste keuze waarbij ze geholpen worden door de informatie op het etiket. Voedingsproducten met GGO's kunnen pas op de Europese markt worden gebracht na grondige analyses en onder zeer strikte voorwaarden, zoals een expliciete vermelding op het etiket.

Terwijl Greet langs de slagerij passeert, begeeft Rik zich naar de zuivelafdeling. Tientallen potjes yoghurt schreeuwen in de koeltoog om Riks aandacht met opschriften als '100 % vetarm' en 'slank & gezond'. Fabrikanten mogen in Europa zulke opschriften enkel gebruiken als ze overeenstemmen met de werkelijkheid. Misleidende reclame is verboden. Alvorens enkele potjes vanillepudding in zijn winkelwagentje te leggen, checkt Rik vlug nog de houdbaarheidsdatum.

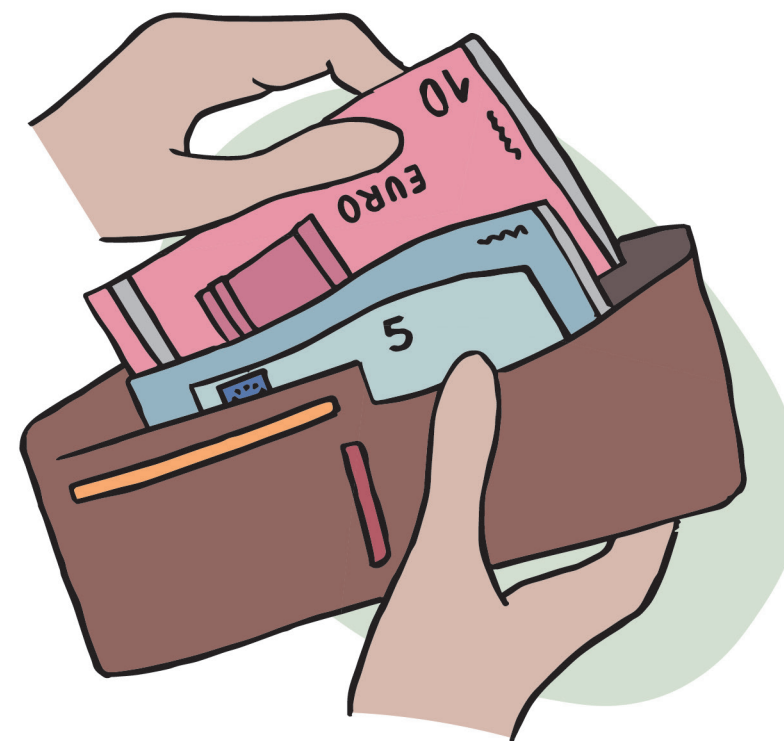
- Zijn dit eieren van scharrelkippen? informeert Greet intussen bij een verkoopster. Greet wil geen eieren van kippen in een legbatterij.
- Jazeker, van Belgische scharrelkippen.
- Waar staat dat dan?
- Er staat een code op. Sinds 2005 moet op elk in Europa geproduceerd ei een stempel staan. Daaraan kan je zien uit welk land het ei komt, en uit welk soort kwekerij. Controleurs kunnen aan de code zelfs het bedrijf en de stal herkennen. Kijk: 2-BE-6482403.
- Ah, handig om weten, en BE betekent zeker dat het ei uit België komt?
- Inderdaad. Eieren met een 2 zijn scharreleieren. Biologische eieren krijgen een 0 en eieren van een kip in vrije uitloop een 1. Eieren met

de code 3 komen uit de zogeheten 'verrijkte kooien', die verrijkt zijn met zitstokken, legnesten en scharrelmogelijkheden. Ze bieden meer ruimte dan de klassieke kooien. De klassieke legbatterij is sinds 2012 verboden in Europa. De andere cijfers verwijzen naar het bedrijf en het stalnummer.

"65 euro 40 cent," leest de kassierster af van de display. De eurobiljetten en -munten in de portemonnee van Greet en Rik zijn zonder meer één van de meest tastbare verwezenlijkingen van Europa. In de eurozone behoren dure wisselkoersen definitief tot het verleden. Prijzen zijn bovendien over de landsgrenzen heen perfect vergelijkbaar.

De keerzijde van de euro

Greet en Rik hebben soms de indruk dat de invoering van de euro het leven een stuk duurder heeft gemaakt. Onderzoek wijst evenwel uit dat dit ongegrond is. In 2002 was de inflatie relatief hoog, waardoor veel Europeanen het gevoel hadden dat de prijsstijgingen samengingen met de omschakeling naar de euro.

Zondag

Naar wekelijkse traditie gaan de Janssens zondagmiddag Greet's ouders opzoeken. Greet zet Emilie in het babyautostoeltje. Voor kinderen tot 1m35 is een aangepast autozitje verplicht, omdat de driepuntsgordel onvoldoende bescherming biedt voor kinderen. Alle zitjes moeten voldoen aan strenge Europese veiligheidsnormen.

“Dag oma, dag opa!” roept Leen terwijl ze naar binnen stormt. Emilie glimlacht even en speelt verder met haar teddybeer. Die kreeg van Europa het CE-keurmerk waardoor hij voldoet aan een aantal minimumeisen. Zo zijn materialen bij aanraking, inademing of inslikken niet schadelijk. Niet alleen op speelgoed, ook op een hele reeks andere gebruiksvoorwerpen, van televisietoestellen tot condooms, kan je dit CE-label terugvinden. De letters CE staan voor ‘Conformité européenne’.

Als een product een gevaar oplevert, wordt een waarschuwing verspreid in de lidstaten van de EU via RAPEX, het Europese waarschuwingssysteem voor gevaarlijke non-foodproducten. In 2018 werden 2 257 signaleringen gelanceerd waarvan 31% betrekking had op speelgoed en 19% op motorvoertuigen.

De Europese schatkist

Bij veel Europeanen leeft de opvatting dat Europa veel geld opslokt. Toch kost het hele Europese beleid aan de gemiddelde Europeaan minder dan 1 euro per dag. Een peulschil als je bedenkt wat de doorsnee Belg aan de Belgische overheden afstaat. Bovendien vloeit er van dat Europese geld heel wat terug naar ons land, bijvoorbeeld in de vorm van landbouwsubsidies, Erasmusbeurzen of Europese steun voor renovatie- en infrastructureurprojecten.

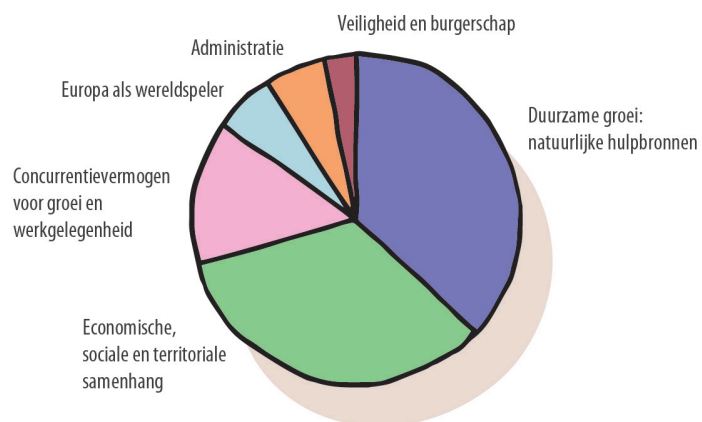
Van oudsher was een groot deel van de Europese begroting bestemd voor landbouw en plattelandsontwikkeling. Hoewel landbouw en plattelandsontwikkeling nog nauwelijks 40% van de begroting uitmaken, wordt bijna 50 procent

uitgegeven aan ondersteuning van de economie en arbeidsmarktbeleid. Veel Europees geld is bestemd voor regionale ontwikkelingsfondsen. Wie met de auto naar het zuiden van Europa reist, rijdt vaak over wegen die met Europees geld zijn aangelegd. Maar ook in ons welvarend land gaat nog Europees geld naar regionale projecten! Die financiële ondersteuning staat trouwens vermeld op de informatieborden van elk project. De begroting van de EU voor 2020 zal worden verhoogd met 850 miljoen. Het gaat om de laatste begroting in het kader van de meerjarenbegroting 2014-2020.

Zes procent van de Europese middelen gaat naar de administratie, waarvan het leeuwendeel naar gebouwen en huur van infrastructuur. Ook de lonen van de ongeveer 35.000 Europese ambtenaren – die het Europese beleid voor de hele Unie uitstippelen – worden daarvan betaald. Ter vergelijking: één enkele middelgrote Europese stad stelt een vergelijkbaar aantal ambtenaren te werk.

De begroting van de EU

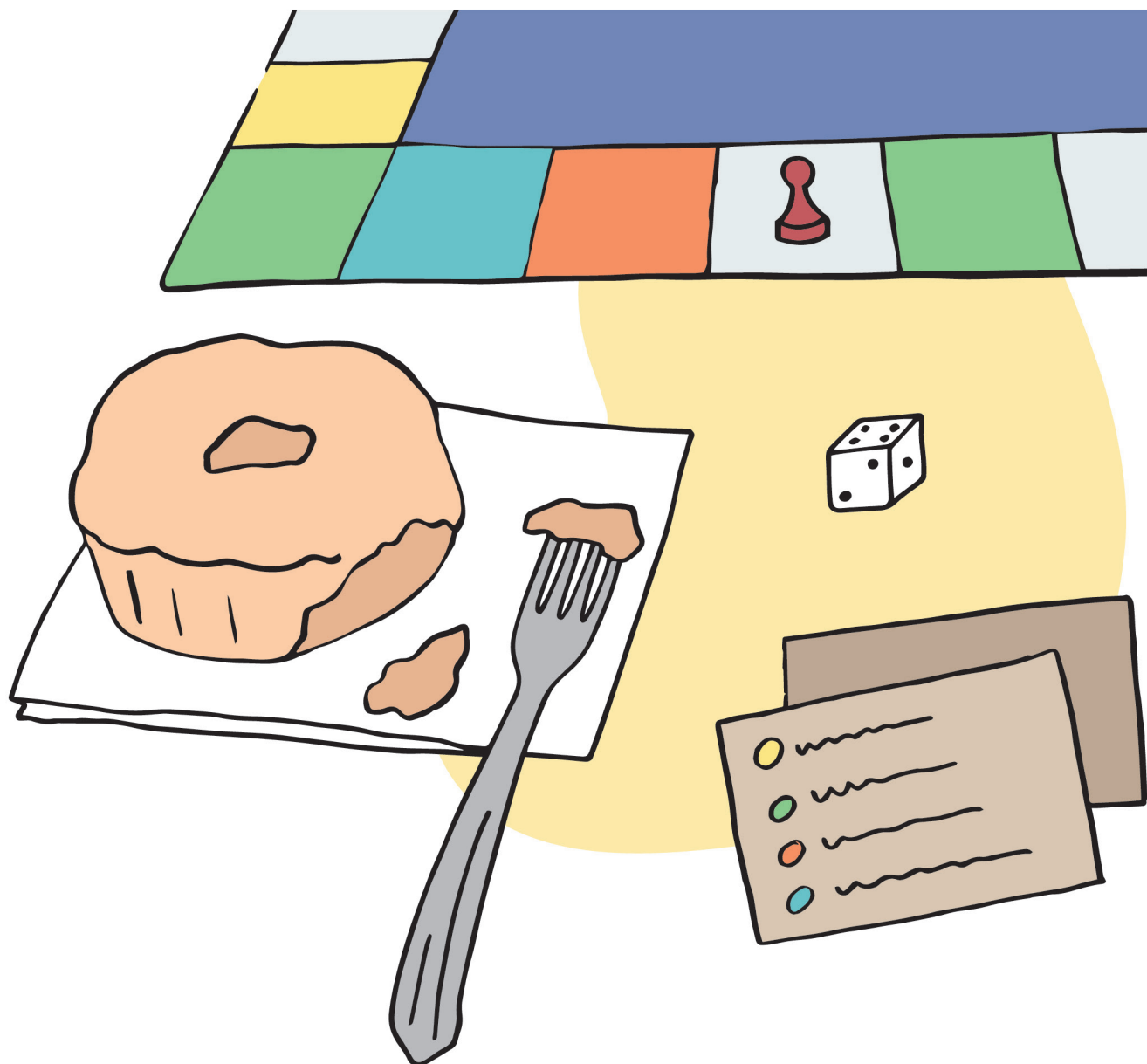
https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget_nl

- Aan tafel! nodigt oma uit. De koffie en de mattentaarten staan al klaar.
- Lekker, zegt Rik watertandend. Weet je, schat, alleen al voor die mattentaarten bij je ouders ben ik blij dat ik met je getrouwd ben.

Ook als Greet en Rik mattentaarten verorberen, zit Europa mee aan tafel, want sinds 2006 is de Geraardsbergse mattentaart erkend als Europees streekproduct. Enkel bladerdeeggebakjes gebakken in of rond Geraardsbergen én volgens het aloude recept, met melk uit de streek, mogen onder de naam 'Geraardsbergse mattentaart' verkocht worden. Ook Ardeense ham, parmaham en fetakaas genieten dezelfde Europese bescherming. Nadat oma en opa uitgebreid bij Leen hebben geïnformeerd hoe het afgelopen week op school is geweest, haalt oma een gezelschapsspel uit de onderste lade van de kast.

- Begin jij maar, opa! mompelt Leen, terwijl ze de laatste kruimels van haar mattentaart naar binnen werkt.
- Vier vakjes vooruit... een actualiteitsvraag... wat is de grootste uitgavenpost van de Europese Unie?
- Goh, dat zal wel de administratie zijn met die duizenden Europese ambtenaren!
- Toch niet, bijna 50 % van het Europese budget is bestemd voor ondersteuning van de economie en arbeidsmarktbeleid.

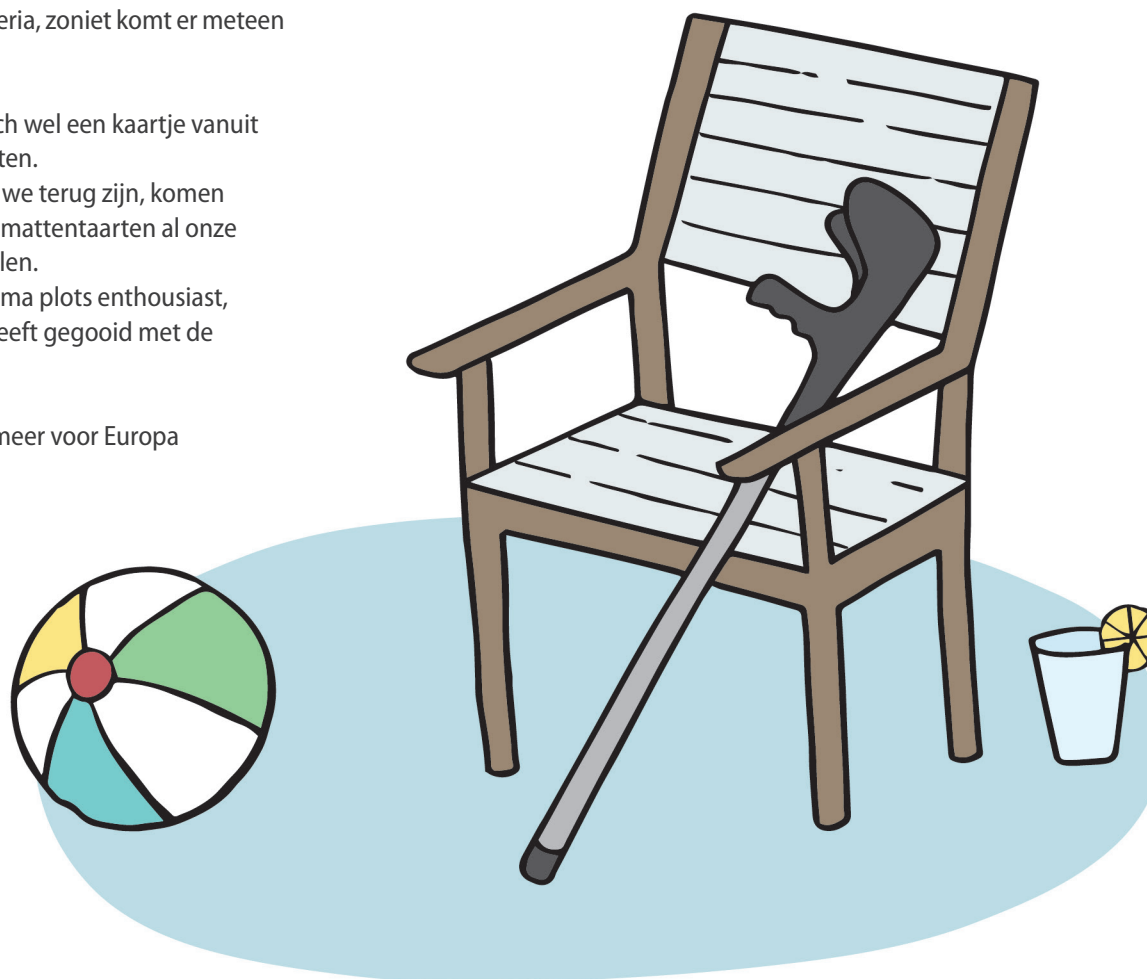
De ouders van Rik verhuisden enkele jaren geleden naar het zonnige Spanje, waar ze van hun welverdiend pensioen genieten. Riks moeder Linda was eerst niet erg te vinden voor het idee. "Ik word al een dagje ouder en dan moet je al eens vaker naar de dokter," vond ze. Ze herinnert zich nog levendig de vakantie van 1989 naar Spanje. Toen moest haar man Fred dringend naar de dokter, nadat hij zijn enkel had verstuikt toen hij uitgleed aan de rand van het zwembad. Dat heeft hen toen veel tijd en geld gekost. Maar ondertussen heeft Europa zijn huiswerk gedaan. Met de Europese Ziekteverzekeringskaart krijgen Europeanen in het buitenland makkelijker toegang tot medische zorgen. Deze kaart vervangt het bekende E111-formulier. De gemaakte kosten kunnen daardoor veel sneller en efficiënter door het eigen ziekenfonds worden terugbetaald. Sinds het begin van de jaren negentig kan je trouwens in alle EU-lidstaten de noodhulpdiensten bereiken op het gratis nummer 112.

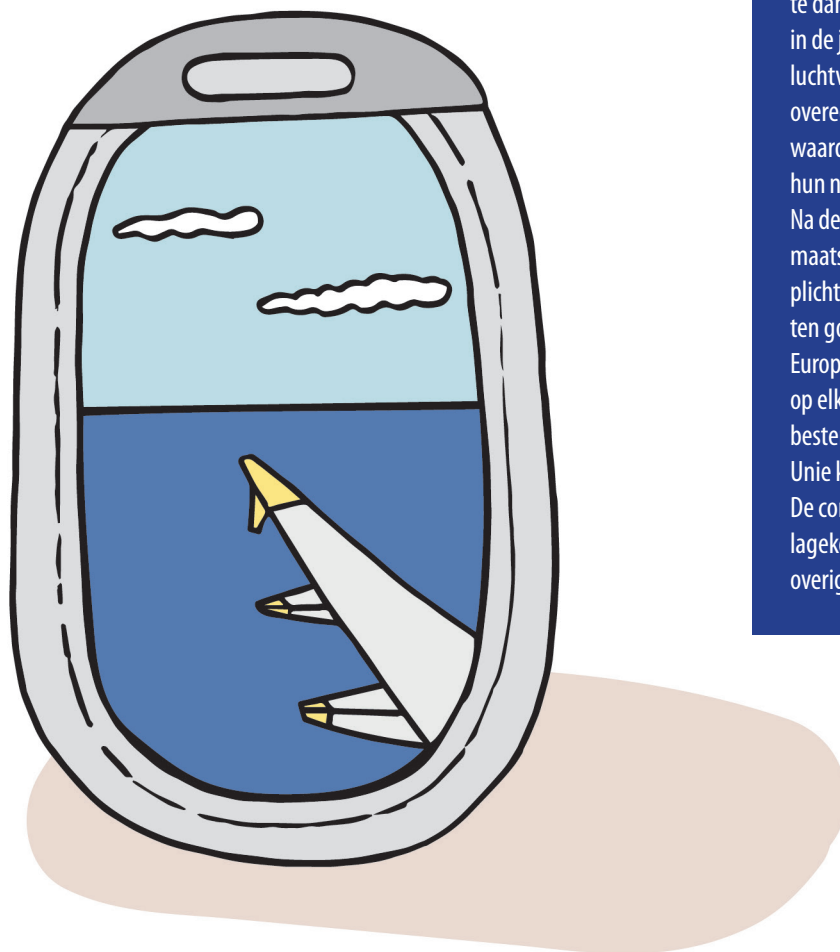
Als Linda en haar man echt in de problemen zouden komen, kunnen ze terecht bij de plaatselijke diplomatieke vertegenwoordiging van België. In landen waar België geen ambassade of consulaat heeft, kunnen ze zich wenden tot de vertegenwoordiging van een andere Europese lidstaat.

Volgende week gaan Greet en Rik de ouders van Rik in Spanje opzoeken. Greet kijkt al uit naar een frisse duik in de Middellandse Zee. "Hopelijk is zwemmen er niet verboden, zoals tijdens jullie vakantie vorig jaar," merkt oma op. Aan de hand van regelmatig genomen watermonsters gaat de EU na of het zwemwater wel voldoet aan de Europese kwaliteitscriteria, zoniet komt er meteen een zwemverbod.

- Jullie sturen ons toch wel een kaartje vanuit Spanje? wil opa weten.
- Tuurlijk, opa! En als we terug zijn, komen we bij enkele verse mattentaarten al onze belevenissen vertellen.
- Gewonnen! roept oma plots enthousiast, nadat ze een drie heeft gegooid met de dobbelsteen.

En u, bent u nu al wat meer voor Europa gewonnen?

Betaalbaar en veilig vliegen

Dat Greet en Rik vandaag betaalbare vliegtickets naar Spanje kunnen kopen, hebben ze grotendeels te danken aan de veranderingen die Europa in de jaren negentig heeft doorgevoerd in het luchtvervoer. Vroeger regelden onderlinge overeenkomsten tussen lidstaten het luchtverkeer, waardoor reizigers wel verplicht waren om met hun nationale luchtvaartmaatschappij te vliegen. Na de liberalisering van de luchtvaartsector kregen maatschappijen gelijke rechten, maar ook gelijke plichten, wat de veiligheid van het luchtverkeer ten goede kwam. Sindsdien kan iedere erkende Europese luchtvaartmaatschappij binnen de Unie op elke route vliegen. In tien jaar is het aantal bestemmingen waaruit passagiers in de Europese Unie kunnen kiezen ongeveer verdubbeld. De concurrentie tussen de gevestigde en de lagekostenmaatschappijen heeft de ticketprijzen overigens sterk doen dalen.

Concurrentie mag evenwel niet ten koste gaan van de veiligheid. Het Europees Parlement is blijven aandringen op een vliegverbod voor luchtvaartmaatschappijen die het niet zo nauw nemen met de veiligheid. Er is nu een Europese 'zwarte lijst' van maatschappijen die een vliegverbod krijgen in het luchtruim van de EU.

ec.europa.eu/transport/modes/air/safety/air-ban_nl

Europa ijvert ook voor de rechten van de luchtvaartpassagiers. Stel dat Greet en Rik volgende week door overboeking hun vlucht naar Spanje missen, dan hebben ze recht op een vergoeding. Voor bestemmingen tussen 1 500 en 3 500 kilometer bedraagt die maximaal 400 euro. Wanneer het vliegtuig lange tijd aan de grond blijft door slechte weersomstandigheden of een technisch mankement, hebben Greet en Rik recht op een gratis maaltijd en een overnachting.

Glossarium

Voor een uitgebreider glossarium met veelgebruikte Europese termen kan je terecht op :
eur-lex.europa.eu/summary/glossary.html?locale=nl

Europese wetgeving

De Europese regels waarvan Greet en Rik dagelijks de gevolgen in de praktijk ondervinden, komen niet zomaar uit de lucht vallen. Ze zijn het resultaat van een complexe evenwichtsoefening tussen drie Europese instellingen: de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad van de EU. De Commissie stelt voor, de Raad en het Europees Parlement beslissen samen.

Wist je dat meer dan 50 % van onze nationale wetgeving van de laatste decennia afkomstig is van Europa? De meeste Europese wetten zijn 'richtlijnen'. EU-lidstaten moeten die omzetten in nationale wetten. In de meeste gevallen legt Europa enkel grote beleidslijnen of minimumeisen vast. Lidstaten kunnen dan zelf de concrete invulling ervan bepalen of beslissen hogere eisen te stellen.

Instellingen en andere organen van de Europese Unie

www.europarl.europa.eu/factsheets/nl/chapter/209/le-fonctionnement-de-l-union-europeenne

Europees Parlement

Het Europees Parlement belichaamt en verdedigt de belangen van de mensen. Het bestaat momenteel uit 705 afgevaardigden (waarvan 21 voor België), verkozen via rechtstreekse algemene verkiezingen in de 27 lidstaten van de Europese Unie. De wetgevende bevoegdheden van het Europees Parlement zijn uitgebreid en versterkt na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009.

Het Parlement keurt samen met de Raad de volledige begroting van de Europese Unie goed en controleert de uitvoering ervan. De kandidaat voor de post van voorzitter van de Europese Commissie wordt voorgesteld door de regeringen, rekening houdend met de resultaten van de Europese verkiezingen. Hij wordt vervolgens door het Parlement gekozen.

De Europese Commissie als geheel, inclusief de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, moet worden goedgekeurd door het Europees Parlement. De Europese Commissie kan gedwongen worden af te treden na een motie van afkeuring die door de leden van het Europees Parlement is aangenomen.

Europees Parlement

europarl.europa.eu

Hoe beïnvloedt Europa ons dagelijks leven? Wat zijn de gevolgen van Europa voor ons werk, ons gezin, gezondheidszorg, onze hobby's, reizen, veiligheid, consumentenkeuzes en sociale rechten? Op deze website van het Europees Parlement vind je veel voorbeelden over resultaten en acties van de EU.

Website van de European Parliamentary Research Service (EPRS) - Wat Europa voor mij doet
what-europe-does-for-me.eu/nl/portal

Europese Commissie

De Europese Commissie belichaamt en verdedigt het algemeen belang van de Europese Unie. Het bestaat uit een college van 27 commissarissen (één voor elke lidstaat), elk met een expertisegebied (milieu, gezondheid, interne markt, enz.). De commissarissen nemen wekelijks besluiten binnen het college.

Europese Commissie

ec.europa.eu

Brexit

Bij het referendum dat in juni 2016 in het Verenigd Koninkrijk is gehouden, heeft een meerderheid van de Britten zich uitgesproken voor het uittreden uit de Europese Unie.

De Raad heeft op 25 februari 2020 toestemming gegeven voor het openen van onderhandelingen over een nieuw partnerschap met het Verenigd Koninkrijk. De Europese Commissie heeft een onderhandelingsmandaat ontvangen. De onderhandelingsrichtlijnen bepalen de reikwijdte en voorwaarden van het toekomstige partnerschap dat de Europese Unie met het Verenigd Koninkrijk wil aangaan. Deze richtlijnen bestrijken alle interessegebieden voor onderhandelingen, inclusief commerciële en economische samenwerking, samenwerking tussen wetshandavingsinstanties en gerechtelijke autoriteiten in strafzaken, buitenlands beleid, veiligheid en defensie, deelname aan programma's van de Unie en andere thematische samenwerkingsgebieden. Een hoofdstuk over governance presenteert de grote lijnen van een alomvattend governancekader dat alle gebieden van economische en veiligheidssamenwerking bestrijkt.

Raad van de Europese Unie

De Raad van de Europese Unie belichaamt en verdedigt de belangen van de lidstaten en bestaat uit vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten. De samenstelling van de Raad hangt af van de behandelde materie. In de Raad ECOFIN zetelen bijvoorbeeld alle Europese Ministers van Economie en Financiën. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in december 2009 beslist het Europees Parlement bij nagenoeg alle Europese wetgeving samen met de Raad. Deze 'medebeslissingsprocedure' heet voortaan dan ook "gewone wetgevingsprocedure". De Raad van de EU of Ministerraad wordt vaak verward met de Raad van Europa, een in 1949 opgerichte organisatie die vooral ijvert voor de naleving van de mensenrechten.

De Raad van de EU
consilium.europa.eu

Gewone wetgevingsprocedure
www.europarl.europa.eu/aboutparliament/nl/20150201PVL00004/Wetgevende-bevoegdheden

Europese Raad

De Europese Raad zet de Europese koers uit en geeft impulsen voor het te voeren beleid. Hij wordt geleid door de Voorzitter en bestaat verder uit de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten en de Voorzitter van de Europese Commissie. De Hoge Vertegenwoordiger voor het Buitenlands en Veiligheidsbeleid van de EU neemt deel aan de werkzaamheden van de Europese Raad. Het Verdrag van Lissabon heeft de functie van "Voorzitter van de Europese Raad" ingevoerd. De Voorzitter heeft een mandaat van 2,5 jaar dat één keer verlengd kan worden; hij brengt regelmatig verslag uit aan het Europees Parlement. De eerste Voorzitter - of "President van Europa" - werd de Belg Herman van Rompuy. In 2014 werd de Poolse premier Donald Tusk tot Voorzitter gekozen en in 2017 werd hij herkozen voor een tweede ambtstermijn.

Zo'n vier maal per jaar komt de Europese Raad samen om de grote politieke lijnen van de Europese Unie te bepalen. Deze vergadering wordt ook wel Europese Top genoemd en vindt doorgaans plaats in Brussel. Aan het begin van elke Europese top zet de Voorzitter van het Europees Parlement de standpunten van het EP uiteen over actuele problemen en onderwerpen die op de agenda staan.

Europese Raad
european-council.europa.eu

Uitbreiding

Bij de ondertekening van het Verdrag van Rome in 1957 telde de EU slechts zes stichtende landen: België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland. Steeds meer landen traden sindsdien toe:

- in 1973: Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk;
- in 1981: Griekenland;
- in 1986: Spanje en Portugal;
- in 1995: Finland, Oostenrijk en Zweden;
- in 2004: Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en de Tsjechische Republiek;
- in 2007: Bulgarije en Roemenië;
- in 2013: Kroatië.

Bij het referendum dat in juni 2016 in het Verenigd Koninkrijk is gehouden, heeft een meerderheid van de Britten zich uitgesproken voor het uittreden uit de Europese Unie. De onderhandelingen zijn in juni 2017 begonnen en moeten in maart 2019 zijn afgerond.

Albanië, de Republiek Noord-Macedonië, Montenegro, Servië en Turkije zijn kandidaat-lidstaten. De toetredingsonderhandelingen met Turkije begonnen op 3 oktober 2005. Die met Montenegro gingen van start op 29 juni 2012, die met Servië begonnen op 21 januari 2014.

Een aantal landen van de westelijke Balkan zijn potentiële kandidaatlanden. Enkele hebben reeds een toetredingsaanvraag ingediend.

ec.europa.eu/info/policies/eu-enlargement_nl

Eurozone

Op 1 januari 2002 werd de euro de officiële munt in twaalf landen: Duitsland, Ierland, Nederland, Griekenland, Finland, Luxemburg, Oostenrijk, Frankrijk, België, Italië, Portugal en Spanje. Hij werd op 1 januari 2007 ook in Slovenië ingevoerd, en vervolgens in Cyprus en Malta op 1 januari 2008, in Slowakije op 1 januari 2009, in Estland op 1 januari 2011, in Letland op 1 januari 2014 en in Litouwen op 1 januari 2015. Litouwen werd zo het 19e land van de eurozone. In de Franse overzeese departementen Guadeloupe, Martinique, Frans-Guyana en Réunion, op de Franse eilanden Saint-Pierre en Miquelon en Mayotte, de Azoren en Madeira (Portugal) en de Canarische eilanden (Spanje) is de euro eveneens het betaalmiddel.

Niet alle EU-lidstaten hebben de euro reeds ingevoerd. Denemarken en Zweden beslisten om (nog) niet mee te doen. Wanneer de euro in de andere lidstaten wordt ingevoerd, hangt af van hun economische situatie.

De euro circuleert ook buiten de Europese Unie. De eenheidsmunt is wettig betaalmiddel in Monaco, San Marino, het Vaticaan en Andorra. De euro wordt ook gebruikt in Montenegro en Kosovo.

Europese Centrale Bank

www.ecb.europa.eu

Links naar meer informatie

Op europarl.be vind je de pdf-versie van deze brochure met een geactualiseerde versie van alle links, aangevuld met een extra linklijst. Alle links zijn direct klikbaar.

Portaalsites Europese instellingen

Europese Unie

europa.eu

Europees Parlement

europarl.europa.eu

Europese Commissie

ec.europa.eu

Raad van de EU

consilium.europa.eu

Europese Raad

european-council.europa.eu

Europese Centrale Bank

www.ecb.europa.eu

Europol

europol.europa.eu

Alfabetische trefwoordenlijst

112, noodnummer	24	Diplomatieke bescherming in het buitenland	24
Afvalpreventie en -verwerking	6	Dodehoekspiegel	13
Auteursrechten	7	Domeinnaam, Europese	7
Autozitje	22	Downloaden, muziek	7
AVG	13	Drinkwaterkwaliteit	5
Begroting	22	Eerlijke handel	5
Bescherming persoonsgegevens	6	Eicode	21
Bescherming werknemers	13	Elektronische handel	6
Betaalde vakantie	13	Elektronische handtekening	6
Bijsluiter geneesmiddelen	9	Energieverbruik huishoudtoestellen	6
Boekvertalingen	7	Erasmus+	18, 19
Bosman-arrest	19	Etikettering cosmeticaproducten	5
Brandstoffen (bio)	11	Etikettering voedingsproducten	15, 20, 21
Brexit	27	Euro	21
CE-keurmerk	22	Europees aanhoudingsbevel	17
Cohesiefonds	12	Europese begroting	22
Commerciële televisie	17	Europees rijbewijs	10
Communiceren met EU in eigen taal	18	Europees streekproduct	23
Cosmeticaproducten, etikettering, samenstelling van	5	Europese ambtenaren	22, 23
Culturele hoofdstad van Europa	4	Europese domeinnaam	7
Culturele verscheidenheid	4, 7, 12	Europese wetgeving	26
Cultuursubsidies	7, 12, 17	Europese Ziekteverzekeringskaart	24
Dierenproeven, verbod op	5	Europol	17
Digitale tachograaf	13	Eurozone	6, 21, 28
		Fair trade	5
		Filmproductie en -distributie	12

Galileo	10	Nummeroverdraagbaarheid	7	Terrorismebestrijding	17
Geneesmiddelen, bijsluiter	9			Terugnameplicht huishoudtoestellen	6
Genetisch gemodificeerde organismen (GGO)	20	Ondernemingsraad	15	Tolken	18
Grensoverschrijdende betalingen	6	Ontwikkelingssamenwerking	5	Traceerbaarheid (voedsel)	15, 20
		Ouderschapsverlof	5	Treinpassagiers, rechten	8
Handel, elektronische	6	Overschrijvingen, grensoverschrijdende	6		
Hormonen	15			Uitbreiding	28
Huisdieren (microchip, tatoeage)	17	Parlamentarium	16		
Huishoudtoestellen, energieverbruik, terugnameplicht, wettelijke garantie	6	Persoonsgegevens, bescherming	6	Vakantie, betaalde	14
Huis van de Europese Geschiedenis	16			Verkeersveiligheid, digitale tachograaf	
		Rechten luchtvaartpassagiers	25	dodehoekspiegel, rij- en rusttijden	13
Interreg-programma	12	Rechten treinpassagiers	8	Verkoop op afstand	6
		Reclame, misleidende	21	Vertaaldiensten	18
Kindergeneesmiddelen	9	Regionale ontwikkeling	12, 15	Voedselcrises	15
		Rij- en rusttijden	13	Voedselveiligheid	8, 15, 20
Landbouwbeleid	22	Roaming	7	Voedselveiligheid, etikettering	15, 20
Liberalisering luchtvaartsector	25	Roken	14	Voedselveiligheid, hormonen	15
Liberalisering televisiemarkt	17			Voedselveiligheid, traceerbaarheid	15, 20
Luchtvaartmaatschappijen, zwarte lijst	25	Satellietnavigatie	10	Voetbaltransfers	19
Luchtvaartpassagiers, rechten van de	25	Sociaal Europa	14	Vrij verkeer van goederen	13
		Spam	12	Vrij verkeer van werknemers	13, 19
		Spiltalen	18		
Medische bijstand in het buitenland	24	Streekproduct, Europees	23	Werknemers, bescherming van	13
Milieunormen	6, 11, 24	Structuurfondsen	12, 15	Werknemersparticipatie	14
Misleidende reclame	21	Studentenuitwisseling	19	Wettelijke garantie huishoudtoestellen	6
Mobiliteit	13, 19				
Muziek downloaden	7	Talen	18	Zwemwaterkwaliteit	24
		Telefoneren	7		
Noodnummer 112	24	Televisiereclame	17		

